

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ РЕАЛЬНОСТІ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ

Гудінова І.Л.

Інститут психології імені Г.С. Костюка
Національної академії педагогічних наук України

В статті поданий теоретичний огляд проблеми створення та ведення Інтернет – щоденників (блогів). Подана класифікація різновидів щоденників, що створю повну картину передісторії виникнення даного феномену. виділені функціональні особливості блогосфери і блогерства як такого.

Ключові слова: інтернет щоденник, подія, самопрезентація, блог.

Постановка проблеми. Інтернет уже давно нікого не дивує як факт існування і як процес спілкування. Примножувати та розмножувати думки стало надзвичайно легко, хоча, багато що з прочитаного до переосмислення життєвого шляху так і не спонукає.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щойно з'явившись у блогосфері у 1992 році, вони привернули увагу науковців дослідників, зокрема таких авторів: М.С. Уваров (1998), Д. Сулер (1998), Кастель (2000), К.С. Пігров (2002), І.В. Кузін (2002), Р. Лейбов (2003), К. Кобрін (2003), М.А. Алізар (2004), Є. Горний (2004), А. Носік (жанрова специфіка блогів 2005), М. Котін (2005), Т. О'Рейли, І.В. Кузнецова (2009) та ін. В основному дослідження проводяться в ЗМІ, як постійному джерелі інформації та обміну думками. Вони значно попереду, на відміну від психологів, філософів, лінгвістів, психолінгвістів, богословів, соціологів, які досліджують блогосферу – блоги – блогерів, як новий феномен.

Так, ціллю нашого дослідження було з'ясувати психологічні особливості відображення життєвого досвіду у блогах за умови їх нарративної форми фіксації. Також, ми спробували виявити, що чим для блогерів є блог і отримати відповіді на такі важливі питання: «Навіщо концентруємо силу розуму?» «Що шукаємо і для чого?», «Навіщо шукаємо очищення свідомості та сумління?», «В чому намагаємося знайти відчуття, яке відображає прогрес нашого буття?», «Які змістові та формальні особливості блогу допомагають автору реалізувати свої потреби?», «В кого віримо і на кого сподіваємося довіряємо у блогосфері?», «Де починається територія пасивних споживачів інформації?».

Виклад основного матеріалу дослідження. В цій статті ми не будемо докладно розповідати що таке БЛОГ, лише зазначимо, що він має нарративну форму так, як в ньому описуються життєві події (ситуації, дійові особи, їх дії). Основними ознаками блогу стала дискретність, відвертість, не лінійність, розгалуженість інформації, динамічність, відсутність централізованості та ієрархії в організації змісту (нонселекція, колаж), безцензурність. Його жанрова характеристика складається з «душевної розмови», «базікання», «світської бесіди», «літературної сповіді», «літературної проповіді», рідше каяття чи розкаяння в чомусь. Самопрезентація в блогах із створення свого внутрішнього «Я» складається з: самоопису, малюнків, он-лайн тестування, фотографій, цитування відомих авторів, особистого ставлення до обговорюваної теми, власних віршів тощо (блог несе функцію особистого сайту).

Дуже часто в дослідженнях іде мова про блоги не як про емпіричну сукупність «інтернет щоденників», а про блог як жанр. Поступово на думку І. Каспе він отримав статус «приватної інтелектуальної власності» [7].

Часто розпочинаючи ведення блогу, блогер ще не усвідомлює, яку функцію буде він виконувати, і яку ціль в Інтернеті він буде переслідувати. А виконувати за потребою блог може такі функції: комунікативну, самопрезентаційну, розважальну – «культурно-ігрову», з'єднуючу та утримуючу соціальні зв'язки, утворюючи мемуари, саморозвиваючу чи саморефлексивну, психотерапевтичну (Борисов С.Б. додав функції: культурної пам'ятки, квазідіалогову чи гігієнічно-очищуючу, літературно-творчу) [3].

З огляду на те, що блог виконує не одну функцію і знаходиться в так би мовити «залюдненому» середовищі, ми хотіли з'ясувати, що чим для блогера є блог? Ми припускали, що при виконанні декількох функцій, відповідей може бути декілька. Тому, вибір і дійсно не обмежився одним визначенням. Визначення взяті нами з різних наукових досліджень, та сформовані в загальний у опитувальник.

В експерименті взяло участь 120 блогерів. Встановлювати вік, стать, освіту ми не мали на меті тому, що дослідження в Інтернеті не можуть бути достовірними по таким параметрам. Реєструючись у Інтернеті, людина владна змінити всі ці параметри, включно до зміни зовнішності (аватарки). На думку блогерів «інтернет сьогодні схожий на древній Єгипет, де люди пишуть на стінах (стіна це сторінка) і поклоняються кішкам (аватарки з тваринами). Нас цікавив лише один факт із життя блогерів, чи є вони постійними мешканцями блогосфери? (Таблиця 1).

По вище наведеним результатам можна зробити висновок, що блогери просто підтримують новомодні тенденції не переймаючись визначенням чіткої мети свого перебування у блогосфері. Переосмислення і не сприймання текстів інших як життєвих змін, приводить до активації гордині, тобто, «рідко знаходжу варті уваги думки інших», і на цьому підґрунті й виникає відчуття «самотність у натовпі» чи «самотності над натовпом». Останній стан межеться з «Я» віртуальне божество» в блогосфері має ще одне визначення ЧСВ «чутство особливої важности». В такому стані нарративи (пости) носять характер і вигляд не літературної сповіді з глибоким осмисленням життєвої буденної події, а літературної проповіді (лідера прогресивної думки з функцією переконання будь в чому, але, у блогосфері вона часто з відтінком «бреду недосвідченої душі»). Такі відчуття як «бред недосвідченої душі» можна пояснити відсутністю переосмисленого життєвого досвіду і відповідальності за сказане. Віртуальний образ знімає відповідальність за сказане і надає відчуття непричетності на випадок, якщо щось піде не так. Говорити можна будь де і казна що.

Найбільша форма схвалення життєвої інформації у блозі іншого блогера відображається коротким «лайком» – ОК, а зрідка не розгорнутою відповіддю. «Его» – відношення до ближнього.

Далі, М. Міхеєв у своєму дослідженні вважає, що щоденниковий запис є «его-текстом», який написаний з суб'єктивної блогерської точки зору, тобто людиною з егоцентричною позицією, сюди падає не тільки щоденниковий, але і мемуарний текст, листи. В блогосфері визначення «ЕГО» набуває ще одного значення – «мені немає рівних» [9].

«Его відношення» і «его тексти» – можна легко углядіти в таких випадках, коли людина викладає свою історію свій нарратив будь якого напрямку сповідального чи проповідницького і безчасно спостерігає за коментуванням свого посту. Це стан «самотності над натовпом». Хоча, блогери це пояснюють так, «я нікого не забув, я просто спостерігаю, хто не забув про мене».

І це правда, що автором блогу керує своєрідний азарт (звідси і поняття «его-текст») усвідомлення своєї експансивності. Щось нахшталт інстинкту за-

хоплення нових інтелектуальних територій і «боротьба за увагу».

Дивно, що така популярна комунікація викликає такі відчуття. Цей факт підтверджений не тільки нами а і Я. Вишневецьким в книзі «Одиночество в сети» в якій він пише: «Інтернет не зближує. Це скучення самотності. Ми разом, але кожен один. Ілюзія спілкування, ілюзія дружби, ілюзія життя». Далі, С. Жежик в книзі «Добро пожаловать в пустыню реальности» приділив увагу такому явищу, як страсті реального і страсті примарності. Він пише «це не реальність увійшла в наші видіння, а видіння увійшли і зруйнували нашу реальність». І тут слід наголосити, що на увазі ми і автор маємо блогерів, які захопилися блогерством без міри, які довірили своє життя не відомо кому, тим, хто не має на меті глибоко проаналізувати свої\ваші життєві ситуації, тих, хто втратили первинну ціль

Таблиця 1

Визначення блогерами «Що для Вас є блог?»	Функції нарративів у цих блогах	Кількість відповідей
«Бред недосвідченої душі»	інформуюча, розважальна. Це наративи «регресу» К. Джерджен.	57
«По ту сторону добра та зла» (Ф. Ніцше)	інформуюча, упорядкувальна, реконструююча.	10
Потік життя	інформуюча, розважальна, переконуюча.	54
Самотність у натовпі	об'єктивує власну суб'єктивність, упорядкувальна (літературна сповідь)	73
Самотність над натовпом	об'єктивує власну суб'єктивність, переконуюча (літературна проповідь).	89
Самопізнання через когось (самоіншування)	інформуюча (копіювання чужих смислів), упорядкувальна, темпоральна.	48
Органайзер хаосу свідомості	упорядкувальна, смислоутворююча, темпоральна, захисна.	41
Життя всередині себе	смислоутворювальна, конституювальна, захисна.	89
«Душепопечитель» часте використання смислів інших – протонаративів)	упорядкувальна, смислоутворювальна, конституювальна, трансформуюча, захисна.	26
Духовний шлях, шлях осмислення	інформуючи, упорядкувальна, смислоутворювальна, конституювальна, трансформуюча, захисна.	12
Діалог з «Я»	інформуюча, упорядкувальна, темпоральна.	12
Текстова капсула часу	інформуюча, упорядкувальна (низький рівень)	92
Кристалізатор цінностей	інформуючи, упорядкувальна, смислоутворювальна, конституювальна, трансформуюча.	13
Мода на світську сповідь	інформуюча, упорядкувальна, смислоутворювальна, конституювальна, трансформуюча, розвивальна.	7
Мода на світську проповідь (лідер прогресивної думки)	інформуюча, переконуюча (літ. проповідь), смислоутворювальна, конституювальна, трансформуюча, розвивальна. Це дуже часто наративи «регресу» К. Джерджен.	99
Тусовка	інформуюча, розважальна, розвивальна (суб'єкт нової формації).	96
Імідж\показуха	інформуюча, переконуюча (літ. проповідь), темпоральна.	69
Гра \Спектакль\Баловство	інформуюча, переконуюча (літ. проповідь), темпоральна, захисна (приховування за масками).	76
Графоманство	інформуюча, упорядкувальна, смислоутворювальна, темпоральна, розвивальна (навички письма)	57
Естетичне чуже, як забуте своє	упорядкувальна, смислоутворювальна, темпоральна, конституювальна, розвивальна (пошук смислів)	15
Щоденник, як джерело емоційної підтримки	упорядкувальна, смислоутворювальна, трансформуюча, темпоральна, конституювальна (спостереження за перебігом відгуків у френд стрічці)	46
Емоційний сплеск \ відстійник вражень	інформуюча, переконуюча, темпоральна, захисна.	72
Літопис особистого життя	інформуюча, упорядкувальна, трансформуюча, темпоральна, смислоутворювальна, конституювальна, розвивальна.	108
Політ над буденністю	інформуюча, розважальна (копіювання цікавої інформації на сьогоднішній день, і потім безжальне стирання за необхідністю).	87
Свій варіант		-

перебування в інтернеті під натиском інформаційного спокуси.

Стан духовного та морально-етичного спустошення виникає внаслідок бажання фонтанувати вселенською любов'ю та виказуванням повагу до майже всієї блогосфери (беремо на себе роль «віртуального Бога» з якою не сила впоратись). Коли ми не можемо виконувати цю функцію з відомих мирських причин, то ми стаємо з погляду інших блогерів нестерпно байдужими. Така «вселенська» коректна поведінка у блогосфері обрікає людину на самотність та пусту трату часу. В підсумку, віртуальна коректність в спілкуванні, призводить до хаосу в реальному бутті та відторгнення норм моралі і поведінки в реальному світі і сприйманням її, як пагубного та невдячного явища.

Відчуття «естетичне чуже, як забуте своє» викликають такі мінімальні історії як *протонаративи*. Вперше цей термін ввів Ф. Левін, вже далі цим феноменом займались П. Рікер, Ф. Левін, А. Зорін, Й. Ужаревич. Докладно це поняття описане у попередній статті [5].

Такі текстові мікроформи миттєво викликають певні життєві інтерпретації, і майже автоматично розгортаються в повноформатний наратив. Але, як виявилось, такі мікроформи викликають життєві інтерпретації і певний аналіз подій тільки минулого життя. Минулого, а не майбутнього! Використання таких «смыслових капсул» – кліше у майбутньому не можливе по причині перенавантаження пам'яті подібною інформацією в інтернеті.

Більш-менш реальне а не оманливе існування та функціонування у блогосфері потребує постійного утримання цілі (не піддавання інформаційній спокусі), інакше його психіка просто розчухається на до і після, на «Я» реальний і «Я» віртуальний. А саме, блогери на вимогу віртуального середовища починають поводитись і реплікувати інакше ніж у реальному світі (програють маски та ролі не властиві їм у реальному житті), гармонійно вписуючи їх у віртуальний хаос. Ілюзія не причетності і недоторканності зникає тоді, коли блогер розуміє, що набувте в «псевдо житті» не є корисним для нього в реальному, більше того, деяка приваблива і цікава інформація є «вірусами розуму» (демотиваційні пости) [9]. Відчуття «культурної травми» виникає у обох сторін, блогера що постить інформацію, та того, що читає та коментує. Але, за будь яких умов перебування у блогосфері, відчуття «особистого культурного рау» присутнє майже у всіх блогерів [2]. Виходить якийсь віртуальний парадокс, який потребує ретельного дослідження.

Несподіваним для нас став результат який ми отримали в процесі дослідження. Це недовіра блогерів до інформації історичного характеру та життєвого досвіду минулих часів. Причиною є розуміння того, що інтернет недосяжний з точки зору технічного прогресу для людей старшого покоління, а ми вже не можемо бути повноцінними експертами таких постів. Більше того, втрачається пам'ять про реальне минуле «пам'ять замінюється постпам'яттю, тобто, виникає дистанція поколінь, її сила в тому, що вона пов'язана з своїм об'єктом не через спомини, а через уявний вклад та творення» [Хірш]. Далі ще гірше, ієрархічна структура Інтернет-архіву облаштована так, що чим свіжіша інформація, тим вона цінніша. Ось така альтернатива класичному архіву писемної цивілізації. І тут виявляється, що реальне не те, що відбувається, а те, що після читання залишається в пам'яті [14]. «Світ, що зникає» – заміна історичної реальності, штучно створені образи і інтерпретація, що створює ілюзію

наступності з минулим, тоді, коли цей зв'язок втрачений назавжди.

Не привалює у блогерів функція заповіту, зі зверненням до «розуміючого» нащадка («нехай прочитають після моєї смерті»). Більш часті відповіді блогерів – «хто мене тут знайде в цьому хаосі». Будь-який хаос-безлад (чи то смисловий, чи то психологічний) може спричинити смерть в різному її розумінні (моральну, етичну, психологічну...).

Має визначення (50\50) гігієнічна функція у якій цілє періодичного розвантаження пам'яті від несуттєвих дрібниць і деталей, тобто об'єктом обставин є життя самого блогера. Відбувається просто викид інформації а не духовне чи моральне очищення за допомогою осмислення і інтерпретації.

Спроби отримати від блогерів визначення і глибокий аналіз, що для них є віртуальний життєвий шлях, віртуальний смисл життя, і нарешті, віртуальні життєві цілі, то ми не отримали ніякої чіткої задовольняючої думки.

Відсутність своїх варіантів в визначенні, «що для вас є блог?» наштовхнуло нас на думку, а чи не є це початком території пасивних споживачів інформації?

Також характерним для Інтернет щоденників є наратив (запис-пост), викладений автором в жанрі публічної сповіді та публічної проповіді.

Слово «сповідь» сьогодні означає дві різні речі: 1) подієве оформлення таїнства покаяння; 2) літературний публічний жанр.

Використання цього поняття в різних значеннях зумовлене його початковим кореневим сенсом: сповідь – розповідь, вислів, визнання, свідоцтво, коли людина може повідати щось іншому, розділити з ним своє знання [1]. Також, автор публічної літературної Інтернет сповіді (далі ПЛІС) свідчить словом про свій шлях, досвід і психологічний стан (стан душі). Але, не дивлячись на цю схожість, сповідь церковна і літературна протилежна за своїм внутрішнім сенсом. Можна позначити це протистояння, як прагнення до двох меж мови: повноти слова (ПЛІС) і повноти мовчання (у таїнстві покаяння).

Такий феномен, як літературна проповідь та сповідь з'явилися в Інтернеті не випадково, можливо він природно викликаний безтілесністю віртуальної особистості (яку деякі автори порівнюють з гомункулусом, големом та ін.) і наскрізною пронизаністю псевдо життями.

Жанр ПЛІС є відкритою нарацією і має певну незримую структуру і функції: очищення від псевдо правди; визнання будь чого (переводить факти у моральну площину); розвінчує ганебне, яке потім виступить в якості національного досвіду – заповіді. Віртуальні наративні сповіді відбуваються під тиском обставин життя і за своїм фактажем дуже однотипні. Мова іде радше про владу над собою, де спроможність в голос аналізувати особисті ситуації не кожний наважиться. Такий контроль над собою і своїми вчинками та думками несумлінно веде до моралізації особистості. Хтось вважає, що цей жанр веде до обезживлення активного безпрецедентного життя, ми ж думаємо, що цей жанр просто дисциплінує людину. Більше того, у цьому жанрі природно поєднуються істина і цінності, теорії роздумів з поведінковими практиками. Не варто вважати, що відбувається репресивність над самим собою, насправді, відбувається набуття здатності бажати того, що в подальшому дозволить комфортно існувати у суспільстві [8].

ПЛІС наратив – складається з тексту на тему «я так думаю», самоаналізу, та меморіалізації власних дій. В підсумку ж ми отримуємо новоевропейську

особистість з думкою «я ні за що не відповідаю», «це вони», «все відбудеться саме по собі». Хоча істинне розуміння сповіді повинно вести до добродійності та особистих досягнень в моральній сфері так, як вона знімає внутрішні протиріччя та дисоналізацію окремих подій [6].

Згідно нарративним темам які визначив М. Адамс, ми отримали такі дані (наведені в таблиці). Слово жага використане не випадково тому, що блогер знаходиться в постійному пошуку рішень та відповідей на свої питання. Дані теми можна вважати лейтмотивами життя блогера, за умови дуже частой їх появи в постах.

Теми	Форма викладу інформації (публічна проповідь \сповідь)
«жага до психологічно-комфортного життя»	проповідь: блогери знаються на всіх новітніх психотерапевтичних тенденціях в психології.
«жага кохання»	проповідь: опис напрямків та способів домогтися взаємності.
«самостійності»	сповідь: опис спроб досягнення самостійного існування та незалежності мислення.
«жага заможності»	проповідь: способи як багатіють інші.
«жага незалежності»	сповідь: опис спроб бути незалежним без детального осмислення +\ - ситуації.
«жага визнання»	проповідь: із чужого досвіду факти.
«жага до концентрації розумних думок – естетичне чуже як забуте своє»	констатація чужого смислу (близького блогеру за відомих тільки йому причин), і не залучення їх до особистих життєвих контекстів. Не відбувається взаємодоповнення інформації.
«жага нових вражень»	проповідь: із досвіду близької \рідше свого. Заздрощі, і відсутність пошуку шляхів для наслідування.
«значимість кохання та дружби»	проповідь: акцент на цінностях здатних утримати близьку людину біля себе.
«обмеження свободи»	сповідь: гнівні описи в подробицях з приводу несправедливого відношення
«переживання самотності»	сповідь: опис своїх пригнічених відчуттів.

Ці дані дають змогу зробити наступні припущення: теми «обмеження свободи», «переживання

самотності», «жага незалежності», «жага самотності» носили описовий характер хоч із незначними намаганнями проаналізувати події. Ці теми рідко проговорюються і прописуються людиною тому, що важко підібрати словесний еквівалент почуттям і відчуттям. Те, що стосувалося очевидного і матеріального (хоч і чужого), дозволяло блогерові критикувати /кепкувати/коментувати з суб'єктивної точки зору. Дуже дивно, що такі вживані лаконічні життєві смисли (протонаративи) існують окремо від особистих описів життєвих подій, і ніяк не впливають на їх розвиток осмислення та інтерпретацію. Нам здається, що невміння інтерпретувати чужі і свої життєві смисли з культурної, когнітивної і смислової позицій [12] призводить до поверхневих описів як в наративі в сповідальному так і проповідницькому жанрі. Таке може відбуватися за умов нездатності та невміння інтерпретувати і переосмислювати життєві цінності, а також можливого небажання виносити інформацію у блогосферу.

Блогінг – це новий рівень розвитку наративу, де найбільш можливе вираження емоційного стану, «емоційного сплеску». Він є досить дієвим засобом для самоорганізації та співвіднесення з особистим досвідом інших.

Наративний стиль не тільки «організує хаос свідомості», але й «наводить в ньому порядок і лад, лад і гармонію культури». Перетин вертикального стрижня «культурний абсолютизм» (це культура, релігія, мистецтво), і горизонтального (буденні життєві смисли) не веде до хаосу свідомості, а тим самим до безумства.

Висновки. Розмитість меж між життям і мистецтвом, особою і суспільством, утопією і реальністю, здоров'ям і хворобою, консерватизмом і радикалізмом, серйозним і сміхотворним, високим і низьким, добром і злом, етичним і неетичним, естетичним і неестетичним, прекрасним і потворним, вірою і невірою, нормативною і релятивною формами направляють людину на активний пошук життєвих рішень та особистісного зростання. В ідеалі блог з його специфічною регулюючою комунікацією, з широкими можливостями вибору референтної групи для отримання зворотного зв'язку і спостереженням за рефлексією досвіду життєвого шляху інших людей, дозволяє сформулювати не тільки навички комунікації, але й усвідомити, апробувати, натренувати свій спосіб усвідомленої життєдіяльності в якості суб'єкта власного життєвого шляху – індивідуальності. Хоча віртуальний життєвий шлях децю відрізняється від життєвого шляху в реальному житті, але зміни в «каталозі подій» відбуваються безсумнівно.

Список літератури:

1. Алмазов А. И. Тайная исповедь в Православной Восточной Церкви: Опыт внешней истории: Исследование преимущественно по рукописям. Одесса, 1894. /А.И. Алмазов // М., Издательство «Репринт» – 1995. – Т. 1. – С. 49.
2. Бердяев Н. А. Самопознания (Досвід філософської автобіографії). – М., 2006. – С. 16.
3. Борисов С. Б. Мир русского девичества. 70-90 гг. XX века: монография / С. Б. Борисов // – М., «Ладомир», – 2002. – С. 255-262.
4. Вишневецкий Я. Одиночество в Сети / Я. Вишневецкий // М., «Азбука-Классика». – 2005.
5. Гудінова І. Л. Самопроектвання особистості на основі протонаративних істин / І. Л. Гудінова // Журнал «Молодий вчений». – 2014. – № 12(15). – С. 250-255.
6. Исупов К. Г. Метафизика исповеди. Пространство и время исповедального слова. Материалы международной конференции (Санкт-Петербург, 26-27 мая 1997 г.) СПб.: Изд-во Института Человека РАН (СПб Отделение), 1997. http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Relig/Article/Isupova_Ispoved.php
7. Каспэ И. Internet studies и исследования «приватного пространства» [Электронный ресурс] \ \ Russian Cyberspace – Teksty – М., 2007. http://www.ruhr-uni-bochum.de/russ-cyb/library/texts/ru/kaspe_home.htm (22.06.2010).
8. Маркова А. К. Психологические критерии и ступени профессионализма учителя / А. К. Маркова // Издательство «Педагогика». – 1995. – № 6. – С. 55–56.

9. Менегетти А. Онтопсихология и меметика / А. Менегетти // [Электронный ресурс] <http://www.zipsites.ru/psy/psylib/info.php?p=3039> (15.04.2010).
10. Михеев М. Дневник в России XIX-XX века – его-текст, или пред-текст / М. Михеев – М., 2006. – 567 с.
11. О'Рейли Т. (Tim O'Reilly) Что такое Веб 2.0? / Т. О'Рейли // [Электронный ресурс] <http://www.computerra.ru/think/234100/> (18.10.2005).
12. Проблеми психологічної герменевтики. Монографія / За ред. Н. В. Чепелевої. – К.: Міленіум, 2004. – 276 с. – ISBN 966-8063-39-2.
13. Уваров М. С. Архитектоника исповедального слова Проект поддержан Российским гуманитарным научным фондом, грант № 97-03-16117 [Электронный ресурс]: // Изд. «Алетейя», СПб., 2006. – <http://www.philosophy.ru/library/uvarov/02/00.html>
14. Periola M. Enigmas: The Egyption Moment in Society and Arts. London, N.Y.: Verso, 1995. – P. 65.

Гудинова И.Л.

Института психологии имени Г.С. Костюка
Национальной академии педагогических наук Украины

ВИРТУАЛИЗАЦИЯ РЕАЛЬНОСТИ И ЕЕ ПОСЛЕДСТВИЯ

Аннотация

В статье дан теоретический обзор проблемы создания и ведения Интернет – дневников (блогов). Дана классификация видов дневников, что создает полную картину предистории возникновения данного феномена. Выделены функциональные особенности блогосферы и блогерства как такового.

Ключевые слова: интернет дневник, событие, самопрезентация, блог.

Gudinova I.L.

Institute of Psychology named by G.S. Kostuk of
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

VIRTUALIZATION OF REALITY AND ITS CONSEQUENCES

Summary

In the article the theoretical review of problem of creation and conduct is given the Internet – diaries (blog). Classification of types of diaries is given, that creates the complete picture of pre-history of origin of this phenomenon. The functional features of blog sphere and blog are selected as such.

Keywords: internet is a diary, event, selfpresentation, blog.